Welkom door ouderling
Zingen: **Lied 411 (Opwekking)**
Stil gebed, votum en groet
Zingen: **Psalm 119:40,41,42 (NB)**
Gebod van God
Zingen: 37:2,3
Gebed om verlichting vd Heilige Geest
Schriftlezing: Ruth 3
Kindermoment
Zingen: 'Waar gij henengaat'
Verkondiging **Op zoek naar een (ver)losser!**
Zingen: **Gezang 157a (NLB)**
Dankgebed en voorbede
Inzameling van de gaven
Zingen: Psalm 130:3,4
Zegen

Gemeente van Christus, thuis en hier in de kerk,

1. Over het vinden van een partner

Als je in Israël bent als toerist en je ogen goed te kost geeft, zie je in de lobby of foyer van een Joods hotel vaak stelletjes zitten. Keurig tegenover elkaar, op afstand, met wat drinken voor hen op tafel. Grote kans dat ze aan het daten zijn.

Het gaat namelijk zo bij de orthodoxe joden: ouders zoeken voor hun zoon of dochter een partner uit, waarvan ze denken dat ze goed bij elkaar passen, karakter, opleiding, interesses, etc. En natuurlijk ook of ze hetzelfde geloof delen. En als de ouders denken een goede match te hebben, dan worden ze aan elkaar voorgesteld, en begint het daten. Om te kijken of het matcht.

Jongelui, ik denk dat jullie, hier niet aan moeten denken. Daar ga je zelf over, niet je ouders. Je kiest zelf iemand uit die je leuk vindt, en hopelijk vinden je ouders het ook een goede match. Maar in Israël gaat het dus anders. En wat ook belangrijk is: de jongelui zijn vrij om te kiezen. De ouders doen het voorwerk, maar de keuze is aan hen.

Ik zat een keer bij een rabbijn aan tafel, tijdens een vorige Israël-reis, en die vertelde dat zijn dochter pas na 16 keer een match had met iemand. Een aardige jongen, maar hij kon helaas niet zingen, voegde hij er aan toe.

Op Netflix is er een serie over orthodoxe Joden in de wijk Mea Shearim. De serie heet Shtisel. En daarin speelt een vrouw een rol, die als koppelaarster ingehuurd kan worden bij het zoeken van een partner. Ze geniet van haar rol om mensen aan elkaar te koppelen. Zoiets kennen wij natuurlijk ook wel. Er zijn huwelijksbemiddelaars of datingsites als Funky Fish.

Maar goed, bij orthodoxe Joden willen de ouders zich met de keuze van een partner bemoeien, omdat ze ook zuinig zijn op het geloof, en ze willen dat de volgende generatie het ook overneemt. Daar valt natuurlijk ook iets voor te zeggen. Bovendien, als ouders ken je je eigen kinderen natuurlijk het beste.

2. Naomi als koppelaarster …

In Ruth 3 neemt Naomi de rol op zich van een koppelaarster. We zien Naomi al gaandeweg in dit boek veranderen. De bitterheid raakt naar de achtergrond, het feit dat Ruth bij haar is, en dat ze in contact met Boaz zijn gekomen, die zo betrokken is, en bovendien nog familie is, heeft haar weer hoop gegeven. Het licht begint weer te schijnen in haar leven. Dat is bijzonder om te zien. Zonder dat de schrijver het expliciet maakt, proef je dat God in haar leven aan werk is. Zijn handen zijn er. Zijn leiding ook. Hij laat niet los wat Hij begonnen is. Hoe onze weg ook is / was.

En ze doet wat elke ouder in Israël in die tijd deed: het zoeken van een partner voor Ruth. Naomi is door de gulheid van Boaz geraakt. Bovendien is hij een van de lossers. Hij is integer en respectvol, en hij leeft met God. En ze heeft bij Ruth gemerkt, hoezeer zijn woorden haar goed hebben gedaan. Maar Boaz doet niet mee met 'Boer zoekt vrouw', de gedachte om met Ruth te trouwen lijkt niet bij hem opgekomen te zijn. Misschien door zijn leeftijd, misschien omdat er nog een ander familielid is dat dichterbij staat. Wie zal het zeggen. Maar voor Naomi is het duidelijk: dit is een goede kandidaat voor Ruth. Hij moet het worden. Bij hem zal Ruth veilig kunnen zijn. Hij kan de losser zijn.

En dan bedenkt ze een plan. Een geweldig risicovol plan. Een plan dat op geen enkele

manier aanbeveling verdient. Het is zo gewaagd, dat als God het niet in Zijn handen neemt, het faliekant mis kan gaan. Maar God neemt het in Zijn handen en stuurt het de goede kant op.

3. Het plan van Naomi en de gevaren

Ruth moet zich wassen, haar beste kleren aan doen, een lekker geur op doen. Ze kleedt zich alsof ze naar een bruiloft gaat. De tijd van de rouw is voorbij. Het rouwkleed mag af. Ze kan weer aan het volle leven deelnemen en is ook beschikbaar voor een huwelijk.

Naomi draagt haar op om naar de dorsvloer te gaan. Een plek buiten de stad, soms op een wat hogere plek, waar de wind goed bij kan. Aan het einde van de middag komt er meestal een briesje, en dan wordt het kaf van het koren gescheiden. Men gooit het koren op een hoop. Slaat er stevig om met een plat stuk hout. Zodat het omhulsel van de graankorrels wat los komt. Daarna legt met het op een zeef en gooi het de lucht in. En de wind blaast dan de lichte vliesjes, het omhulsel, het kaf weg. En het zwaardere koren valt dan weer naar beneden. De boeren zoeken deze plak op als ze geoogst hebben, en blijven meestal daar slapen, om diefstal tegen te gaan.

Ruth moet er naar toe gaan. Als Boaz ligt te slapen, moet ze bij hem, aan zijn voeten onder de deken gaan liggen, en dan afwachten wat Boaz gaat doen. Een nogal pikant verzoek. Vrouw zoekt boer. Ruth moet zich aanbieden als vrouw en bij Boaz onder de deken kruipen. Wil je met mij trouwen? Wie verzint zoiets? Dat zou je als ouder toch nooit aan je kind of dochter adviseren! Dat is de kat op het spek binden. Dat lijkt me geen goede zaak.

Het is een geweldig riskant idee. Wat als Boaz haar ziet als een prostituee en haar afwijst? Of wat als hij seks met haar heeft? Wat als hij weigert losser te zijn? Ruth zet met deze actie haar goede naam op het spel. Moabitische meisjes hadden geen goede reputatie in Israël. In Numeri 25 staat een verhaal dat Moabitische meisjes jongens van Israël verleid hebben tot overspel en afgoderij. De jongens waren er natuurlijk zelf bij geweest, maar goed, de vrouwen kregen de schuld. Met meisjes uit Moab moet je uitkijken, was de gedachte in Israël. En wat hier Ruth gaat doen, lijkt toch te veel op wat toen is misgegaan. Naomi, hoe kun je zoiets bedenken.

Waarom dit plan? Had ze niet gewoon naar de poort van de stad kunnen gaan, en officieel aan Boaz kunnen vragen om met Ruth te trouwen? Waarom zo omslachtig? Ik denk, vanwege het verschil in status. Hij een rijke boer uit Israël, zij een arme weduwe uit Moab. Dat waren wereld die ver uit elkaar lagen. Verder waren er geen familieleden die zouden kunnen bemiddelen. Daarom dit plan. Maar nou niet een advies wat wij moeten navolgen, als wij onze kinderen advies willen geven, als we denken dat iemand voor hen geschikt is.

Het is dat God dit vreemde plan in Zijn handen neemt. Zijn Geest werkt, ook door vreemde plannen van ons mensen heen.

4. De vraag van Ruth

Als Boaz diep slaapt gaat Ruth naar hem toe en doet ze wat Naomi tegen haar heeft gezegd. Wat bezielt Ruth om dit te doen? Waarom doet ze dit? Dat is ook het eerste dat Boaz aan haar vraagt: Wie ben je? Waarom ben je hier? Ruth draait er niet om heen. ‘Spreid uw vleugel over uw dienstmaagd heen, want u bent de losser’. Een goed verstaander hoort dat Ruth precies herhaalt wat Boaz een poosje terug tegen haar zei. Ze had aren geraapt op het veld. Boaz prees haar toen en zei dat het goed was dat ze haar toevlucht nam tot de God van Israël, onder wiens vlegels ze was komen schuilen. Dezelfde woorden. Maar nu vraagt Ruth of hij zijn vleugel over haar wil uitspreiden. Ze stelt hem voor de keus. Nu kan hij niet opnieuw naar God verwijzen, nu staat hij ineens zelf voor het dilemma. Moet hij zich voor deze vrouw verantwoordelijk weten of niet.

Met andere woorden: je kunt wel iemand toewensen dat God hem of haar zegent, day hij of zij kracht vindt bij God – maar ben je zelf ook bereid om iets te doen, als dat in je vermogen is. Ruth dwingt hem tot een keus.

Spreid uw vleugel uit over uw dienstmaagd. Het is een uitdrukking in het oude oosten om te vragen of iemand met je wil trouwen.

Tot op de dag van vandaag gooit een Jood, wanneer hij met een vrouw trouwt, zijn taliet over haar heen, als een teken dat hij haar onder zijn bescherming neemt.

Dat is wat Ruth vraagt. Mag ik schuilen onder uw taliet. En in één ademt, voegt ze er aan toe: want u bent de losser.

De losser. Dat was een familielid, die het recht had om verloren gegaan bezit weer terug te kopen. Grond hoorde aan de familie toe. Zo had God het bedoeld. Als iemand uit armoede zijn land had moeten verkopen, omdat de zaken niet goed meer gingen, dan bleef daar altijd het recht om het terug te kopen. Kon je het zelf niet, dan misschien een familielid, die vermogend was. Zo iemand kon dan het bezit terugkopen. Dat was de losser. En een losser bracht verlossing, hij kocht je vrij.

Ruth vraagt twee dingen aan Boaz: Ze vraagt of Boaz met haar wil trouwen én of hij al haar schulden op zich te nemen. De losser koopt je vrij, door de schulden op je te nemen, die je zelf niet meer kunt betalen. De losser neemt de de hele failliete inboedel over. Wilt u dat doen vraagt Ruth. Wilt u mij aanvaarden én ook al mijn tekorten?

Gemeente even een klein intermezzo. Dat Ruth zo aanklopt bij Boaz en vraagt of hij haar schuld overneemt, en zich over haar ontfermt. Dat is de kern van waar het in de verlossing door de Heere Jezus overgaat. Dat je met je leven naar Hem toegaat. Neem mijn leven voor uw rekening. Wie ik ben en de schuld die ik meedraag. Wees mijn losser. Zo begint geloven eigenlijk. Dat je je toevlucht neemt tot de Heere Jezus. Die niets liever wil dan onze losser te zijn. Onze Verlosser.

Kent u, ken jij de Heere Jezus als je losser? Ben je met je leven al naar Hem toegegaan. Heer, ontferm u over mij. Maak mij tot uw kind. Je moet de regie van je leven uit handen geven, maar je klopt nooit te vergeefs aan, want deze Losser met hoofdletter, staat klaar om te helpen. Hij weet raad met alles van ons leven. Hij wacht alleen nog maar tot je komt.

Bijzonder he, dat Ruth zich zo overgeeft aan Boaz. Ze handelt niet uit eros, maar uit agape. Ze is vol dienende liefde. Bereid om alles te doen om de familie van Elimelech te redden. De naam van de familie. Het land dat ze hadden. Ze is zelfs beschikbaar om kinderen te krijgen, als God ze geeft. Opdat het geslacht van Elimelech en van haar man hier niet stopt. Kinderen zijn belangrijk, want het zou kunnen dat uit jouw nageslacht de messias zou komen. Wie weet of dat je ten deelt valt.

Telkens als er een Joods jongetje geboren werd, liep de vader snel de straat op en riep ‘David’, wat betekende dat er een jongetje geboren was, en dat dit misschien de nieuwe ‘David’ zou zijn, de redder van Israël.

Ruth is bereid om zo voor God beschikbaar te zijn, voor zin plannen om de wereld te redden. In die zin lijkt ze op Maria, de moeder van Jezus. Op het woord van de engel: mij geschiedde naar uw Woord. Ze geeft zich over aan het grote plan van God. Zo laat Ruth zich ook inschakelen in die wonderlijke opdracht.

De houding van Ruth en van Maria zijn bedoeld als voorbeeld. Hun levensgang lijkt misschien niet op die van ons. Maar hun voorbeeld van overgave en beschikbaarheid mag ons inspireren. Het mag iets van elke dag zijn: Heer, wat wil u dat ik doe? Schakel mij maar in voor de plannen die u heeft. Dan neemt God de regie in je leven en dan weet je een ding zeker: dat Hij je tot zegen laat zijn. Op ongedachte wijze. Langs onbekende paden misschien wel.

5. Het antwoord van Boaz

Wat doet Boaz? Als de vraag van Ruth recht op hem afkomt en hij voor de keus staat, is er een soort besef denk ik, dat God dit van hem vraagt, en is ook Boaz beschikbaar. Hij spreekt warme woorden. Gezegend ben je door de Heere. Je beschikbaarheid is oprecht. Je bent niet achter allerlei mannen aangelopen. Je hebt je helemaal dienstbaar opgesteld, beschikbaar om de wet van God te vervullen. Je hoeft niet bang te zijn. Als God dit zo van mij vraagt, dan zal ik het doen. En zo voegt ook Boaz zich in het plan dat God als het ware voor hem uitstippelt. Er zijn nog een paar hobbels te nemen. Er is een familielid die nog iets dichter bij staat. Aan hem moet ik het eerst vragen. Maar als hij het niet doet, dan zal ik mij over

jou en Naomi ontfermen. Zo waar de Heere leeft!

6. Bijzondere genade van God

Is dat niet prachtig, gemeente. In een tijd van de Richteren, waarin mensen doen wat goed is in hun eigen ogen, waar mensen zich niet veilig voelen, en de geboden van God, ook in de man-vrouw verhoudingen, met voeten getreden wordt, zijn daarop opeens twee rechtschapen mensen. Zij voegen zich in het plan van God. Ze grijpen niet vooruit op de liefde, maar ze wachten tot alles goed geregeld is. Ware liefde wacht.

Dat is bijzonder. Want allebei hebben ze een besmet verleden.Want Moab, waaruit Ruth afstamt, is geboren uit een incestueuze relatie van een dochter met haar vader Lot. En Boaz is een afstammeling van Peres, die geboren is uit Tamer, die haar stamvader Juda als een hoer verleid heeft om een kind bij haar te verwekken.

Maar hier wordt die cyclus doorbroken. Door Gods genade staan hier twee mensen, die niet in het spoor treden van het nageslacht. Zij maken het verschil. Je bent komen schuilen onder de vleugels van God, zei de een. Mag ik onder jouw vleugels schuilen, vroeg de ander. Met deze twee mensen zet God een nieuwe lijn uit. Wat een wonder. Dingen kunnen anders worden, in elk leven. Ook dat van ons. Als wij het maar leggen in de handen van de Heere. Als wij maar beschikbaar zijn voor Zijn plannen. Hoe die ook zijn. Wat Hij ook van ons vraagt. God bezoekt de ongerechtigheid van de vader niet aan de kinderen. Zijn barmhartigheid – toen en ook nu! – is over degenen die Hem liefhebben, tot in duizend geslachten.

Dat alles gebeurt in de nacht. In de donkere nacht wordt alles beslist. Maar na de nacht komt er een nieuwe morgen. Nog voor dat de zon opkomt, gaan ze haastig weg. Ruth terug naar Naomi. De sluier van haar bruidsmantel is gevuld met zes maten gerst. Nog net geen zeven. Maar ze heeft het onderpand in handen. En Boaz is op pad om te doen wat God van hem vraagt. Zal het hem lukken? Dat is nog afwachten. Vers 18: Naomi zegt tegen Ruth: ga rustig zitten, mijn dochter. Hij zal niet rusten voordat hij vandaag de zaak tot een einde heeft gebracht.

7. Hij zal ons (ver)lossen!

In deze woorden zit heel het evangelie. God laat het er niet bij zitten. Hij brengt verlossing in de nacht. Zo is het gegaan met de Heere Jezus. In het handelen van Boaz zien we daar al iets van oplichten. Jezus die kwam om ons te lossen. Om zich over ons en ons bestaan te ontfermen. Geen probleem te moeilijk, geen zonde te groot, geen schuld te diep. Hij was rijk maar is arm geworden om ons te lossen. Hij rustte niet voordat Hij op Golgotha de verlossing heeft verzegeld. Als de grote Losser heeft Hij op de vroege paasmorgen de overwinning behaald. In het geding van God met de zonde en duivel, in de poort van de stad, heeft Hij zich gegeven, tot volkomen verlossing van al onze zonden. En het eerste wat Hij tegen de mensen zei: wees niet bevreesd, Ik ben de losser. Kom tot mij en Ik zal je laten delen in Mijn verlossing. Geef je schuld maar aan Mij, zodat je kan leven in de vrijheid, in afwachting op de grote verlossing op de jongste dag.

Door de genade van de Heere Jezus, kunnen wij ook zulke mensen zijn, als Ruth en Boaz. Beschikbaar en trouw. Tot zegen van de mensen om ons heen.

Zo werkt Gods voorzienigheid en leiding. Als wij de weg gaan achter de Heere Jezus, in geloof, in gehoorzaamheid, met toewijding. Dan voegen we ons in de lange stoet van mensen, van jongeren en ouderen, die werken en wachten, die zich inzetten en verwachten, en God neemt ons en onze daden in Zijn handen en voegt het in Zijn plannen in.

Vraag maar niet hoe Hij dat doet, maar wees gewoon beschikbaar, net als Ruth en Boaz, en God zorgt dat ons leven tot zegen zal zijn. Want God laat nooit los wat Zijn hand in ons leven begon.

Amen.